

**TELEKOMÜNİKASYON
SEKTÖRÜNDE DÜZENLEMELERE
YÖNELİK GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Stratejiler
Dairesi Başkanlığı**

ARALIK 2008
TK-SAS-2008-12

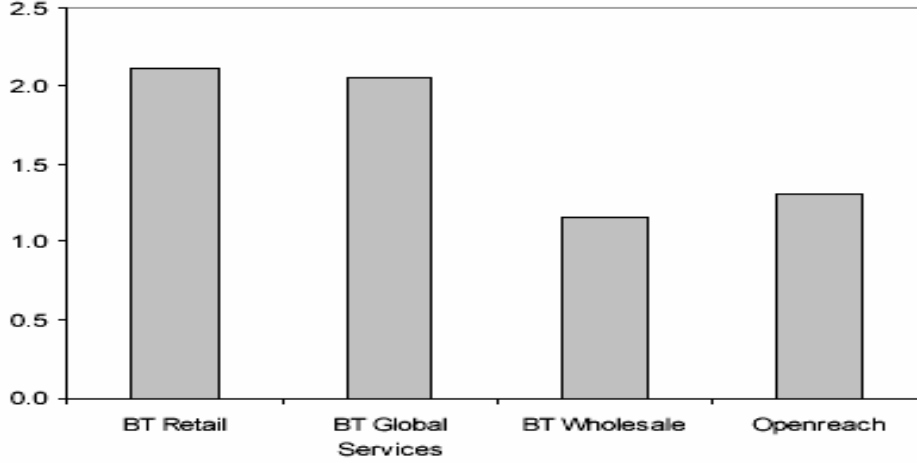
BT'nin Karlılığı Azıyor

The Times; BT Group'un karlılığının azalmasının ve Global Hizmetler bölümü başkanının istifasının ardından şirketin hisse senedi fiyatlarının düştüğünü bildirmektedir. Şirket 2008 üçüncü çeyrek sonu itibariyle durumunu açıklamamasına rağmen, çokuluslu şirketler için küresel haberleşme şebekeleri sağlayan BT Global Hizmetler için karlılık hedefini yeniden gözden geçirmek zorunda kaldıklarını ve bölüm başkanının 18 aylık görev süresinin ardından ayrıldığını ifade etmiştir. BT, Global Hizmetler için EBITDA (faiz, vergi, amortisman öncesi kâr)'nın beklenenden (200 milyon Sterlin) oldukça düşük şekilde 120 milyon sterlin civarında gerçekleşeceği bildirmiştir.

Kendi iç pazarında sabit hat hizmetlerin gelirlerindeki kaçınılmaz düşüşten dolayı Global Hizmetler, BT'nin en fazla büyüyen bölümü durumundadır. Bu nedenle aşağı eğilimli revizyon şirket için hayal kırıklığı yaratmıştır. BT Global Hizmetler, BT bölümleri içinde genel olarak en fazla gelir büyümesi sağlayan bölüm olarak görülmektedir. Global Hizmetlerin gelirleri 2008 yılı ikinci çeyrek sonu itibariyle geçen yılın aynı dönemine göre %13,1 büyüyerek, tüketicilerine telefon hizmetleri sağlayan BT Perakende'nin hemen arkasında kalmıştır. BT Perakende bir önceki yıla göre %3,0'lık büyüme kaydetmiştir. Bunun yanında, BT Toptan Satış gelirleri 2008 ikinci çeyrek sonu itibariyle bir önceki yıla göre 1,318 milyar Sterlinden 1,156 milyar Sterline düşerek %12,3 azalmıştır. BT'nin İngiltere ağına erişimi sağlayan Openreach'in gelirleri bakımından geçen yıla göre %1,1 azalma gerçekleşirken, BT Toptan Satış şirketin dördüncü büyük bölümü haline gelmiştir.

Düşük satış değerlerinin global ekonomik krizden etkilerinin sonucu olduğu düşüncesiyle 2008 üçüncü çeyrek sonu itibariyle BT Global Hizmetler'in gelirlerinde tekrar %15 seviyelerinde artış yakalaması beklenmektedir. Ancak artan maliyetlerin sebebinin

bulunamaması, %15 olarak tahmin edilen ve şu anda %8 seviyesindeki kar marjına sebep olmaktadır. The Times'a göre BT Group CEO'su Ian Livingston, şirketin tüm dikkatiyle maliyet düşürücü etkenler üzerine odaklanmayı amaçladığını ifade etmiştir.

BT Grup Gelirleri (milyar Sterlin)

Orange Büyüme Durdurdu

Orange'ın icra başkanı Tom Alexander, şirketin sadece tüketici abone sayısını artırmak yerine hizmet kalitesini artırmayı amaçladığı için İngiltere'de sabit hat genişbant konusunda ilerlemesini yavaşlattığını ifade etti. Orange genişbant hizmetinde müşteri kaybı üçüncü çeyrek boyunca bir önceki üç aylık döneme göre %50 azaltmıştır. Ancak müşteri sayısı 2008 Haziran ayında 1.063 milyondan 2008 Aralık ayında 1.023 milyona düşmüştür. Yılın ilk üç çeyreğinde genişbant abone sayısında yaşanan bu düşüş şirket için sürpriz olmamıştır.

Tamamı France Télécom'un iştiraki olan Orange'ın 2007 sonunda İngiltere'de 1.138 milyon abonesi varken 2008 sonunda abone sayısı 1.023 milyona düşmüştür. Bu arada şirket düşük kaliteli müşteri hizmetleri şikayetlerinden rahatsız olurken, böyle bir rekabetçi pazarda müşteri sayısının korunması gerekmektedir. Dolayısıyla işletmeci, bu duruma çare aramaya ve imajını değiştirmeye yoğunlaşmaktadır.

Orange, BT'den ve yerel ađın paylařıma ađılmasından elde ettiđi toptan satıř őrlerini kombinasyonuna gűvenmektedir. Yerel ađın paylařıma ađılması(YAPA) ile Orange'ın hizmetini alan abone sayısı 2008 ilk çeyređi itibariyle 408,000'e ulařırken, 2008 sonunda řirket 950,000 ayrıřtırılmıř santrale sahip olmayı hedeflemektedir. Bununla birlikte řirket 2008 őrüncű çeyrekte olduđu gibi dördüncű çeyrekte de řebeke őrzerine yođunlařmayı dűřünmektedir. Bu anlamda daha yűksek hız, daha gűvenilir bir řebeke ve geliřmiř hat stabilitesi sađlayan daha fazla kapalı monitőr sistemleri ve YAPA gereçlerinin oluřturulması dűřünülmektedir. Orange'ın geniřbant műřteri hizmetlerinde deđiřim sađlayacak bu geliřmelerle, řirket, çađrılara daha çabuk cevap verileceđini ve problemlerle ilgilenen çalıřanların daha donanımlı olacađını iddia etmektedir.

OFCOM 2009 Yıllık Plan Taslağını Açıkladı

Ofcom, kamuoyu gűrűřü alınması için 2009 yıllık plan taslađını yayınladı. Bu plan, Ofcom'un Nisan 2009'da bařlayacak gelecek mali yıl için önerilen çalıřma programını gűstermektedir. Ofcom'un 2009 planı için dört temel teması řu řekildedir:

1) Spektrum için pazara dayalı yaklařımı sűrdűrmek

Yeni spektrumu serbest bırakarak, ticarete yönlendirerek ve serbestleşme sağlayarak spektrumdan daha fazla faydalanmak amaçlanmaktadır. 2.6 GHz bandında olduğu gibi Sayısal Pay'ın bu kapsamda ele alınması dűřünülmektedir.

2) Yakınsayan pazarlarda rekabeti ve inovasyonu geliřtirmek

Pazar analizleriyle ve BT iştiraklerinin dağıtılmasıyla sabit haberleşmede rekabetin tesisi amaçlanmaktadır. Ayrıca çok hızlı genişbant hizmeti sağlayacak yeni nesil erişim için açık dűzenleme şartlarının sağlanması hedeflenmektedir.

3) Platform ve Hizmet yakınsamasında sektör çıkarlarının gerçekleştirilmesi

Sektörde haberleřme hizmetlerinin nasıl alınacađı konusunda parlamento ve hűkűmetin tavsiye yayınlarıyla bilgilendirilmesi dűřünülmektedir. Ayrıca sayısal radyo ve analog

radyo üzerine odaklanarak, hükümetle birlikte çalışıp yeni radyo mevzuatı oluşturulabilir.

Erişim ve kapsama konusunda hizmetlerin alınması ve verilmesinde bulunan engellerin anlaşılması ve Ofcom'un bu konuda nasıl yardımcı olabileceğinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

4) Tüketicinin güçlendirilmesi ve düzenlemelere uyumun artırılması

Hizmet sağlayıcılar arasında değişiklik yapmayı amaçlayan kullanıcıları tecrübelendirerek tüketiciyi koruma politikalarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca toplumun henüz erişilmemiş ve erişilmesinin zor olduğu kesimlerinde medya ve telekomünikasyon hizmetleri hakkında bilgi birikimi oluşturulması hedeflenmektedir.

France Telekom 2008 Yılı Eve Kadar Fiber Hedeflerinin Gerisinde Kaldı

France Telekom'un (FT) CEO'su yaptığı açıklama ile 2008 yıl sonu hedeflerinin tutturulamamasına gerekçe olarak düzenleme alanındaki sorunları göstermiştir. FT, yıl sonuna kadar 180.000 fiber abone sayısına ulaşmayı planlamakta olmasına rağmen; ancak 3. çeyreğin sonunda sadece 16,975 aboneye ulaşabilmiştir. Halihazırda, 2007 hedefi olan 40.000 fiber abone hedefinin bile yakalanması mümkün görünmemektedir.

FT'nin 2007 yılında 7.268 olan eve kadar fiber abone sayısı, 2008 yılı 3. çeyrek sonu itibariyle %134 büyümeye kaydetmiştir. Büyümenin aynı hızla devam etmesi halinde abone sayısının yıl sonu rakamlarında 22.500 olarak açıklanması beklenmektedir. Altyapının götürüldüğü "bağlanabilir" durumdaki evlerin sayısının ise %242'lik büyümeye 650.000'e ulaşması beklenmektedir. Bu rakam hedeflenen 1 milyon rakamından halen uzak görünse de abone sayısındaki büyümeye kıyasla oldukça etkileyicidir.

FT'nin bağlanabilir ev sayısındaki büyüme başarısını abone sayısında gösterememesi Fransa'da eve kadar fiber hizmetlerine ilginin az olmasından kaynaklanmaktadır. Bu durumun da hizmete yapılan yatırımların yetersizliğinin tüketicilerde farkındalık ve ilgi eksikliği yaratmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir. FT, eve kadar fiber şebekesi erişimi konusundaki düzenleyici çerçeveyi yeterince açık olarak ortaya koymamasından dolayı ARCEP'i eleştirmektedir. Eve kadar fiber altyapısı için büyük sermaye yatırımları gerekmekte; bu nedenle işletmeciler geri dönüşün garanti olmadığı alanlara yatırım yapmaktan imtina etmektedir. ARCEP bu konudaki endişeleri azaltmak amacıyla 2008 yılı Ekim ayında işletmecilerin eve kadar fiber şebekeleri tesis etmeleri konusunda tavsiyelerini yayımlamıştır.

Sözkonusu tavsiye ile bir binaya ilk fiber şebekesini tesisi eden işletmeci diğer işletmeciler adına fiber tesis etmek için fiyat teklifi vermek zorundadır. Bahsekonu tavsiye Ağustos 2008'de fiber şebekelerin son kullanıcıya ulaşımının paylaşımı ile ilgili yayımlanan düzenlemelere ek olarak yapılmıştır. Buna ek olarak; Sayısal Ekonominin Geliştirilmesi Konusundaki Devlet Bakanlığı, fiber şebeke kurulumu konusunda anlaşmanın yakın zamanda duyurulacağını ifade etmiştir.

ARCEP 3G Tesislerinin Paylaşımı İle İlgili Kamuoyu Görüşü Almaktadır

ARCEP, Aralık ayında 3G tesislerinin paylaşımı hususunda yapacağı düzenleme ile ilgili kamuoyu görüşleri almaktadır. Halihazırda Fransa'da aktif veya pasif tesislerini paylaşmak isteyen işletmeciler için bir engel bulunmamaktadır. Bu nedenle, beklenen kamuoyu görüşleri 3G tesislerinin paylaşımının hangi seviyedeki ekipmanlar ve hangi şartlarla olması gerektiği konusundadır.

Sabit şebekede arabağlantı ücretleri yenilendi

28 Kasım 2008'de Almanya düzenleyici otoritesi BNetzA, DT'nin yeni arabağlantı ücretlerine ilişkin bir karar yayınlarak Deutsche Telekom'un ücretlerinin ortalamada %4.4 oranında artırılmasını onayladı. Yeni ücretlerin 1 Aralık 2008'den 30 Haziran 2011'e kadar geçerli olacağı bildirildi. BNetzA, tarifelerdeki artışın temel nedeninin sabit şebedeki trafiğin düşüşü ve mobil trafik ve internet üzerinden telefon hizmetlerinin artması olduğunu ifade etmiştir. Trafik miktarındaki bu düşüş, dakika başına maliyetin yükselmesine yol açmış ve bu maliyet artışının daha fazla verimlilik ile karşılanamayacak boyuta gelmesi tarifelerin artırılmasını gerektirmiştir.

Arabağlantı ücretlerinin karşılıklılığı

BNetzA'nın kararı sadece DT'yi bağlayıcı nitelikte olmakla birlikte, yeni ücretlerin alternatif işletmeciler için de bir temel oluşturması söz konusudur.

Son dört yıl içinde alternatif işletmeciler karşılıklı olarak eşit olmayan arabağlantı ücretleri uygulayagelmiştir. Buna göre söz konusu işletmeciler DT'den her bir kategoride 0.17 eurocent/dakika daha fazla ücret uygulamıştır. BNetzA'nın alternatif işletmecilere ilişkin son kararları 30 Kasım 2008'de geçerliliğini yitirmiştir. Birçok işletmeci DT ile gönüllü anlaşmalara gitmiş ve 1 Aralık 2008'den itibaren eşit arabağlantı ücretleri konusunda anlaşmıştır.

BNetzA bu tür bir karşılıklı ücret anlayışını piyasa analizi dokümanlarında desteklemiştir. BNetzA, karşılıklılık esasına dayanan anlaşmalar yapan alternatif işletmeciler üzerindeki tüm tarife kontrollerini kaldırmayı diğer işletmeciler için ise daha katı kontrol mekanizmaları öngörmüştür. Halen anlaşma yapmamış olan alternatif işletmeciler ise sadece metodolojinin karşılıklılığını savunmakta (etkin hizmet sunma maliyeti prensibine

göre) ancak kendi ücretlerinin DT'nin ücretlerinden daha fazla olması gerektiğini öne sürmektedir. Ayrıca Köln İdari Mahkemesinin bazı kararları da bu argümanı destekleyici niteliktedir.

28 Kasım 2008 ve 5 Aralık 2008'de BNetzA bazı alternatif işletmecilerin DT ile karşılıklı olarak eşit olmayan ücretlerini onaylamıştır. Ancak DT ücretleri ile aradaki fark daha önceki ücretlere göre azalmış ve 0.06 euorcent/dakika'ya düşmüştür.

Mobil çağrı sonlandırma

2 Aralık 2008'de Avrupa Komisyonu BNetzA tarafından yapılan ve komisyona bildirilen mobil çağrı sonlandırma piyasası analizine ilişkin görüşlerini yayınladı. Komisyon BNetzA'nın fiyat kontrolleri ile ilgili detayları belirlememesi nedeni ile ağır eleştirilerde bulundu. Komisyon EPG'ye sahip işletmecilerin mobil çağrı sonlandırma ücretlerinin belirlenmemesi durumunda soruşturma başlatacağını açıklamıştır.

Mobil şebeke işletmecileri için yükümlülükler

5 Aralık 2008'de BNetzA 4 mobil şebeke işletmecine aynı düzenleyici yükümlülüklerin getirilmesini kararlaştırmıştır. Bu yükümlülükler:

- Ayrım gözetmeme
- Referans teklif yayınlama
- Öncül tarife kontrolleri (hizmetin etkin olarak sunulması maliyetine göre)

Mobil Sanal Şebeke İşletmecilerine yükümlülükler

BNetzA iki adet MVNO'yu, (Ring ve Vistream) sonlandırma piyasalarında EPG ilan etmiştir.

Söz konusu işletmecilere şu yükümlülüklerin getirilmesi öngörülmektedir.

- Erişim (arabağlantı ve ortak yerleşim)
- Ayrım gözetmeme
- Şeffaflık (belirli bilgileri talebe göre yayınlama zorunluluğu şeklinde)

İrlanda İletişim Pazarı, 2008 3. Çeyrek Raporu

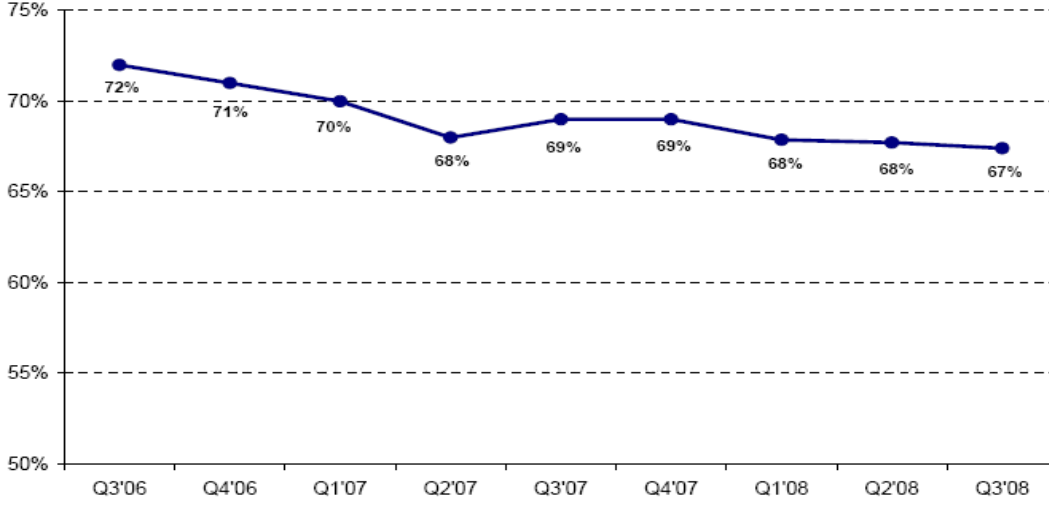
İrlanda İletişim pazarına ilişkin ana verilerin yer aldığı rapor 2008'in üçüncü çeyreği itibarıyla yayımlanmış bulunmaktadır. Buna göre pazara ilişkin temel verilerden bazıları aşağıda özetlenmektedir.

Yetkilendirmeler	Aralık 2008 Sayısı
Sabit ve Telsiz yetkilendirmeler	336
Mobil yetkilendirmeler	6
Yayıncılık yetkilendirmeleri	84
Toplam	426

Üçüncü çeyrekte toplam elektronik haberleşme gelirleri 1.11 Milyar Avro olarak gerçekleşmiştir. Bu değer kullanılarak yıllık gelirler toplamı 4.44 Milyar Avro olarak hesaplanabilir. Bu çeyrekte gelirler bir önceki çeyreğe göre % 0.4, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre de % 2.6 oranında azalmıştır. Sabit, mobil ve yayıncılık sektörlerinin tamamında bir azalma mevcuttur. Ses trafiğine ilişkin veriler aşağıdaki tabloda özetlenmektedir.

	2008 3. Çeyrek (Milyar dakika)	Bir önceki çeyreğe göre değişim (%)	Geçen yıl aynı çeyreğe göre değişim (%)
Sabit ses trafiği	2.2	-4	-4.1
Mobil ses trafiği	2.8	-0.7	+28.2
Toplam ses trafiği	5	-2.2	+11.6

Aşağıdaki grafikten yerleşik işletmeci Eircom'un sabit piyasadaki pazar payının azalmaya devam ettiği görülmelidir.

Yayıncılık ile ilgili bilgiler aşağıdaki tabloda verilmektedir:

	2008 3. Çeyrek Abone Sayısı	Bir önceki çeyreğe göre değişim (%)	Geçen yıl aynı çeyreğe göre değişim (%)
Analog Kablo	221,000	-4.94	-14.81
Sayısal Kablo	216,000	+0.04	+0.24
MMDS	93,000	-3.57	+0.86
Uydu	562,000	+0.9	+9.55
Serbest İzlenen	1,092,000	+2.95	-2.96

Toptan Seviyede Fiziksel Şebeke Altyapısına Erişim Piyasasının Gözden Geçirilmesi

İrlanda düzenleyici kurumu Comreg, Toptan Seviyede Fiziksel Şebeke Altyapısına Erişim Piyasasında bir gözden geçirme çalışması yürütmüştür. Bu, en basit şekliyle, telefon santrali ile kullanıcı arasındaki “son kilometre” bakır şebeke üzerinden ayrıştırılmış erişimi veya geleneksel olarak yerel ağa ayrıştırılmış erişimi temsil etmektedir. Bu çalışma bu hatlardan bazılarının gelecekte fiber optik kablolar ile değiştirilmesi (bu şebekeler yeni nesil erişim veya YNE olarak bilinmektedir) olasılığını da dikkate almıştır. Buna göre, sadece metal şebekelere erişim ile sınırlı kalmayan, daha genel biçimde malzemedan bağımsız olarak fiziksel şebekeye erişim gözden geçirilmektedir.

2003'te yapılan toptan ayrıştırılmış erişim piyasa analizinden sonra, kullanıcılara genişbant hizmetlerin sunumunda önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Ancak YAPA konusunda İrlanda diğer ülkelerin gerisinde kalmıştır.

Bu çalışmada Comreg, Eircom'un Toptan Fiziksel Erişim piyasasında hakim konumda olduğu sonucuna varmıştır. Buna bağlı olarak YAPA ile ilgili piyasa başarısızlıklarını çözecek yükümlülükler öngörmektedir. Ayrıca, ayrıştıran işletmecilerin güvenle yatırım yapmalarını ve aynı zamanda fiber optik kablo gibi yeni altyapılara da yatırım yapılabilmesini sağlamak amacıyla tüm taraflar için olabildiğince fazla düzenleyici belirginlik getirmeye çalışmaktadır. Comreg, yeni nesil şebekeler üzerinden sunulan hizmetlerin düzenlenmesi gerektiğini ileri sürmekte fakat aynı zamanda bu yükümlülüklerin en doğru şekli ve nasıl uygulanmaları gerektiği konusunun üzerinde daha fazla çalışılması gerektiğini de söylemektedir. Çünkü yeni nesil erişimin ekonomik temelleri henüz tam olarak anlaşılmamış bulunmakta ve erişimin nasıl sağlanacağı hakkındaki teknik konuların daha fazla tartışılması gerekmektedir.

İçsel Geçiş Ücreti

İrlanda düzenleyici kurumu Comreg, toptan seviyede düzenlenen bir Eircom hizmetinden bir başkasına, müşteri/ işletmeci ilişkisinde bir değişiklik içermeyen geçişlerin ücreti konusunda bir fiyatlandırma mekanizması geliştirmeye çalışmaktadır. Bu işlem, içsel geçiş olarak adlandırılmaktadır.

İrlanda'daki genişbant gelişiminin önemli bir nedeni, diğer yetkilendirilmiş işletmecilerin (DYİ) oluşturduğu rekabet ortamıdır. Bu rekabetin bir kısmı Eircom'un DYİ'lere sunduğu toptan veri akışı erişimi yoluyla sağlanmaktadır. Ancak perakende genişbant pazarına yeni girmek isteyen veya halen veri akışı erişimi satın almış olan bazı işletmeciler, şebekelerine ciddi yatırımlar yapmayı tercih etmekte ve ayrıştırılmış erişim veya hat paylaşımından yararlanarak müşterilerine daha fazla farklılıklar sunmak isteyebilmektedir. Ayrıştırılmış ürünlere doğru bu hareket, işletmecilere perakende

ürünlerin geliştirilmesinde daha fazla esneklik sağlamak ve daha yenilikçi ürünler ile birlikte işletmecilere daha yüksek pay ve müşterilere daha düşük fiyatlar getirebilmektedir.

Bir toptan hizmetten bir diğerine geçişte belirleyici bir anahtar müşterinin, örneğin, Eircom'un toptan veri akışı erişimi hizmetinden hat paylaşımı hizmetine, sorunsuzca geçebilmesi kabiliyetidir. Bugüne kadar DYİ'ler, Eircom'un bir toptan hizmetten bir diğerine geçişte talep ettiği ücretin aşırı yüksek olduğunu ve bu yüzden yatırım geri dönüşü çok uzun olduğu için DYİ'lerin müşterilerini ayrıştırılmış ürünlere geçirmelerinin engellendiğini iddia etmişlerdir.

Comreg, içsel geçişlerde Eircom'un uyguladığı ücretleri gözden geçirmiştir. Eircom sözleşme başlangıcı ile bitiş tarihi arasında herhangi bir zamanda alınan hizmetten ayrılmanın bir maliyeti olduğundan dolayı bu ücretin makul olduğu görüşünü taşımaktadır. Comreg'in ilk görüşü, Eircom'un öngördüğü ücretin aşırı yüksek olduğu ve bir gerekçesinin bulunmadığı yönündedir. Dolayısı ile Eircom'un 47 Avro olarak uyguladığı içsel geçiş ücretinin sıfır olması gerektiğini düşünmektedir.

Buna ilişkin taslak karar hakkındaki kamuoyu görüşlerinin 20 Şubat 2009'a kadar Comreg'e iletilebileceği ifade edilmektedir.

İTALYA

İtalyan Düzenleyici Kurumu Agcom, Sabit Şebeke Erişim Hizmetlerine İlişkin Olarak Telecom Italia'nın Yayımlamış Olduğu (Gönüllü) Yükümlülüklerini İçeren Planı 15 Aralık 2008 İtibariyle Kabul Etti

Telekom İtalya 2002 yılından itibaren ilgili piyasada hizmet veren diğer işletmecilere karşı ayırım gözetmeme ve eşit hizmet verme yükümlülüklerine tabi olup, bu koşullar altında diğer operatörlere hizmet sunumunu gerçekleştirmektedir. Bu yükümlülükler yanında ayrıca yasal yükümlü işletmecinin toptan (şebekeye ilişkin) ve perakende hizmetlerini veren birimleri arasında yönetsel bir ayrıma gidilmiş olup, söz konusu iki birim arasındaki bilgi paylaşımı faaliyetleri de yasaklanmıştır. Aralık 2008 içerisinde yayımlanmış ve Telekom Italia'nın uymayı kabul ettiği diğer yükümlülüklerin, ek önlemler olarak ilgili piyasadaki rekabet seviyesini artırıcı etkisi olacağı düşünülmektedir. Bu uygulama paketinin içerisinde özellikle işletmecinin ilgili taraflara daha ayrıntılı raporlama yapma yükümlülüğü, şikayetlerin çözümü için basitleştirilmiş prosedür gibi hususlara yer verilmiştir.

Düzenleyici Kurum Mobil Çağrı Sonlandırma Piyasasına İlişkin Piyasa Analizini Sonuçlandırdı

Agcom toptan seviyede mobil çağrı sonlandırma piyasasına ilişkin ikinci etap analiz sonucunu 5 Aralık 2008 tarihinde açıkladı. Nihai kararda AB Komisyonu görüşleri ışığında bazı hususlarda revizyona gidilmiş olup, bunların başında ücretlere ilişkin kademeli geçişin bir yıl uzatılması gelmektedir. Son düzeltmeyle birlikte kademeli geçiş 1 Temmuz 2009 tarihinde başlayacak ve süreç 1 Temmuz 2012 tarihinde sona erecektir. Dönem sonunda tüm işletmecilerin mobil çağrı sonlandırma ücretlerinin 4.5 avro/sent olması öngörülmektedir.

Tablo Çağrı Sonlandırma Ücretleri-Kademeli Geçiş**(Euro/cent)**

İşletmeci	Temmuz 2009	Temmuz 2010	Temmuz 2011	Temmuz 2012
TIM&Vodafone	7.7	6.6	5.3.	4.5
Wind	8.7	7.2	5.3	4.5
H3G	11.0	9.0	6.3	4.5

Söz konusu kararda etkin piyasa gücüne (EPG) sahip işletmecilere ilişkin bir değişikliğe gidilmemiş ve H3G, Telecom Italia Mobile (TIM), Vodafone ve Wind EPG'ne sahip operatörler olarak belirlenmiştir. Bu işletmecilerin tabi olduğu yükümlülükler arasında ise erişim sağlama (çağrı sonlandırma), şeffaflık (referans teklifin internet sitesinde yayımlanması dahil), ayırım gözetmeme, maliyet muhasebesi ve kademeli geçiş planı çerçevesinde fiyat kontrolü başlıklarına yer verilmiştir.

Telecom Italia Aylık Sabit Telefon Ücretini Artırdı

AB Komisyonunun 9 Aralık 2008 tarihinde araştırmasını sonuçlandırmasını müteakiben, Telekom Italia'nın aylık sabit hat ücreti (meskenlere uygulanan) 12.14 avrodan 13.40 avroya (KDV hariç) çıkarılmıştır. Perakende seviyede sunulan diğer hizmet fiyatlarında ise herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir. Agcom söz konusu artışı onaylama nedenleri olarak enflasyon oranı ve ilgili piyasada rekabetin artmasını göstermiştir. Diğer taraftan ödeme güclüğü içerisinde bulunan ve sosyal kart sahibi mesken kullanıcıları için artış söz konusu olmayıp, eski tarife geçerli olacaktır.

Evrensel Hizmete İlişkin 2009 Yılı Hizmet Kalite Hedeflerini İçeren Doküman Kamuoyu Görüşüne Sunuldu

İtalya'da evrensel hizmet yükümlüsü Telecom Italia tarafından hazırlanan ve 2009 yılı hedeflerini içeren hizmet kalitesi parametreleri, kamuoyu görüşü alınması için düzenleyici kurum tarafından yayımlandı. Uygulamada kamuoyu görüşü sürecinden sonra düzenleyici kurum genellikle işletmecinin kalite hedeflerini yükseltmektedir. Hali hazırda yayımlanmış kalite hedeflerine aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo: Hizmet Kalitesi İndikatörleri ve2009 Hedefleri (Evrensel Hizmete ilişkin)

Hizmet Kalitesi	Hedefler
İlk Hizmet Verim Süresi	95%, 20 günde 99%, 35 günde
Hat Başına arıza oranı	13.6%
Arıza Giderim Süresi	80%, 50 saat içinde 95%, 130 saat içinde
Operatör Cevap Süresi	8 saniye (ortalama) 88%, 20 saniyeden az bir sürede
Çalışan jeton veya kartlı telefon (halka açık)	93%
Fatura Hatası	0.7%

İSPANYA

Ayrıştırılmış Yerel Ağ, Yalın Veri Akışı ve Toptan Hat Kiralama İçin Yeni Ücretler

28 Kasım 2008 tarihinde İspanya düzenleyici kurumu CMT, Telefonica'nın 2006 yılına ilişkin onaylanmış olan maliyet muhasebesi verilerini de dikkate alarak tam ayrıştırılmış yerel ağ, veri akışı yöntemi ile sunulan yalın DSL hizmetleri ve toptan hat kiralama aylık ücretlerinde fiyat değişikliklerine karar vermiştir. Söz konusu ücretlere aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo: Eski ve Yeni Ücretler

Hizmet	Eski Ücret	Yeni Ücret
Tam Ayrıştırılmış Yerel Ağ	9.72 € (Aylık Ücret)	7.79 € (Aylık Ücret)
Veri Akış Erişimi Üzerinden Yalın DSL	9.45 € (veri akış erişim ücretine ek olarak)	9.55 € (veri akış erişim ücretine ek olarak)
Toptan Hat Kiralama	11.61 € (Analog aylık ücret) 18.72 € (ISDN aylık ücret)	11.28 € (Analog aylık ücret) 18.61 € (ISDN aylık ücret)

Evrensel Hizmet Yükümlülükleri

5 Aralık 2008'de Sanayi Bakanlığı, Telefonica'nın 3 yıl için daha evrensel rehber sorgulama hizmetleri sağlama yükümlüsü olarak belirlendiğini duyurmuştur. Bakanlık, Telefonica'nın mevcut ücret üzerinden % 33 indirim önerdiğini ifade etmiştir.

Mobil Telefon Hizmeti Sağlayıcılarının Bilgi Servislerini Ücretlendirmesi

0900, 0906, 0909 ve 18xy gibi ödemeli bilgi servisleri arandığında, müşterilere, aradıkları hizmet için ödeyecek oldukları dakika başına ücreti anons edilmek zorundadır. Bu durum mobilden yapılan aramalar (arama ücretinin anons edilmesi) için de geçerli bir yükümlülüktür. Mobil telefon hizmeti sağlayıcıları, ön ödemeli aboneleri tarafından yukarıda anılan bilgi servisleri arandığında, bu aboneleri 1.10 €/dk. ile 1.30 €/dk. arasında (servis ücreti ve arama ücreti dahil, flat rate) ücretlendirmekte idi. Bu ücretler, servis sağlayıcılar arama yapıldığında bu ücretleri anons etmediği için, aboneler tarafından bilinmiyordu. OPTA'nın 1 Ekim 2008 tarihinden itibaren yürürlüğe koyduğu yeni düzenleme, mobil hizmet sağlayıcılarının bir çağrı için sabit bir ücret tahsil etmesi halinde, çağrının başlatılmasından önce bunu aboneye anons etmesini zorunlu kılmaktadır. Böylece, aboneler böyle bir servis için ne kadar ödeyeceklerini arama başlamadan öğrenmiş olacaklardır. Bu düzenleme bazı mobil hizmet sağlayıcıların sabit ücret (flat rate) uygulamasını kaldırmalarına neden olmuştur. Eylül 2008 itibarıyla Vodafone, bu tür hizmetler kapsamında ön ödemeli aboneler için sabit ücret uygulamasını terk etmiş ve gerekli servis ücreti ile azami 0.35 € (tarife paketine bağlı olarak) arama ücreti tahsil etmeye başlamıştır. T-Mobile'nin de bu uygulamayı terk edeceği öğrenilmiştir. Tele 2 de, bilgi servisleri kapsamında ön ödemeli abonelerden, servis ücreti ve arama ücretini de içeren belirli bir sabit ücret almak yerine azami 0.20 € (tarife paketine bağlı olarak) arama ücretini yürürlüğe koymaktadır.

OPTA'nın, 0900'lü Hizmet Veren Şirketleri İhtar Etmesi

Hollanda düzenleyici kurumu OPTA, 0900'lü arama hizmeti veren 51 şirkete, dakikası en az 15 € sent olan söz konusu hizmetlerin arayıcılarını, her aramada çağrının azami fiyatı konusunda bilgilendirmediği için ihtar vermiştir. 1 Ekim 2008 tarihinden itibaren 0900'lü hizmet veren tüm şirketler arayıcılarını hizmetin azami tutarı hakkında her aramada bilgilendirmekle yükümlü kılınmıştır. Bugüne kadar OPTA, tesadüfi olarak ya da

müşterilerden şikayet alınmasını müteakip 172 adet 0900'lü hizmet veren işletmeciyi söz konusu yükümlülüğü uyup uymadığı hususunda değerlendirmiştir. 172 şirketin 121'inin yükümlülüklerine uygun davrandığı görülmüş, diğer 51 şirkete ise yazılı olarak ihtarda bulunulmuş ve Ocak 2009'a kadar süre verilmiştir. Bu süre içerisinde yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde bu şirkete idari para cezası uygulanacaktır.

AVUSTURYA

Avusturya'da Mahkeme YAPA Düzenlemesinin Yasadışı Olduğunu İlan Etti

Avusturya idare mahkemesi Avusturya telekomünikasyon komisyonunun DSL şebeke erişimi düzenlemesinin yasal olmadığına karar vermiştir. Avusturya telekomünikasyon komisyonu 4 Temmuz 2008 tarihinde aldığı bir kararla Avusturya DSL şebekesine erişim pazarını yeni bir düzenleme ile iki bölgeye ayırmıştı. Bunlardan birinde yerleşik işletmeci Telekom Avusturya EPG kabul edilmeyip düzenleme yapılmazken, diğer bölgede ise EPG kabul edilip düzenlemeye tabi tutulmuştu. 3 Avusturya ve Tele2 Avusturya da dâhil olmak üzere alternatif (rakip) telekomünikasyon işletmecileri komisyonun aldığı bu kararı idare mahkemesine taşımışlardı. Çünkü onlara göre Telekom Avusturya'nın EPG kabul edilmediği ve deregülasyona tabi tutulduğu yerde ilgili yerleşik işletmeci açık bir şekilde EPG idi. İdare mahkemesi komisyonun coğrafi temelde aldığı kararın ulusal mevzuata ve AB yasal çerçevesine aykırı olduğunu kabul ederek alternatif işletmecileri haklı bulmuştur. Mahkemenin aldığı bu karar 28 Şubat 2006 tarihli DSL şebekesi erişimi hakkındaki eski düzenlemenin geçerli olduğu anlamına gelmektedir.

PORTEKİZ

Sonae Şirketi Zon Şirketi ile Birleşmek İstiyor

Sonae şirketinin başkanı Paulo Azevedo yerel bir gazeteye verdiği bir demeçte genişbant operatörü Sonaecom ve Zon Multimedia şirketlerinin birleşmesinin rekabetçi ve dengeli bir telekomünikasyon sektörüne katkısı olacağını ifade etmiştir. Zon, sabit hat yerleşik işletmecisi Portekiz Telekom'un iştirakidir. Sonae geçenlerde Portekiz Telekom'a bir teklif sunmuş ve bu teklif yerleşik işletmeci tarafından geri çevrilmiştir. Şu anda Sonae şirketi davet edilmedikçe yeni bir teklif yapmayı düşünmemektedir. Sonae Grubu, Portekiz Telekom ve Zon'dan sonra Portekiz'de faaliyet gösteren üçüncü büyük genişbant operatörüdür. Şirket ayrıca Optimus firması aracılığıyla ülkenin üçüncü büyük mobil işletmecisi konumundadır. Zon şirketi hâlihazırda ödemeli TV pazarında %74,3 ile hâkim konumdadır. Şirketin genişbant hizmetleri pazarındaki payı %27,8'dir. Sabit hatlarda ise pazarın %2'sinden azına sahiptir. Şirket ayrıca 2008 yılı Ekim ayında da MVNO (sanal mobil şebeke işletmeciliği) hizmetlerine başlamıştır.

Sonae ve Zon'un birleşmesi sonucunda %75 pazar payı ile ödemeli TV hizmetleri, %41,8 pazar payı ile genişbant hizmetleri, %19,6 pazar payı ile sabit hat hizmetleri ve %20,3 pazar payı ile mobil hizmetler sunulabilecektir. Bununla birlikte bu çeşit bir birleşmenin anti tröst komisyonunun incelemesine tabi olacağı ve pazarın yapısını olumsuz etkileyeceği değerlendirilmektedir.

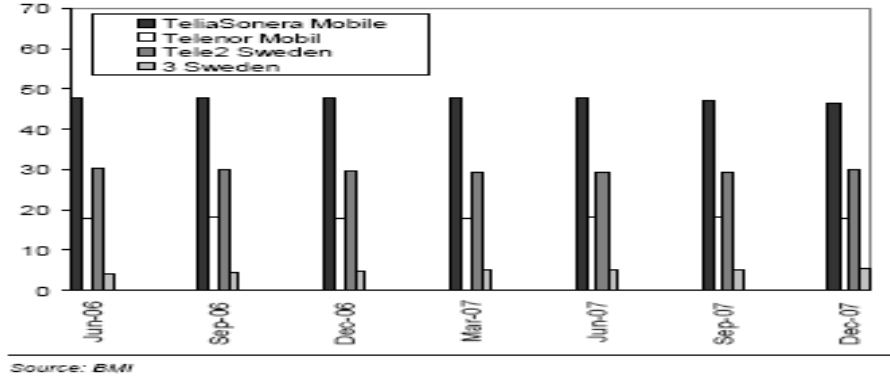
İSVEÇ

Mobil Genişbant Ücretleri Yükselir

Mobil genişbant için düşen fiyat eğiliminin tersine dönmeye başladığı rapor edilmektedir. Ücret artışının nasıl uygulanacağı ve ne kadar olacağı net olmamasına rağmen, İsveç'in yerleşik işletmecisi Telia Sonera'nın mobil genişbant abone sayısını yükseltmeyi

planladığı raporlanmaktadır. Şirketin mobil genişbant için büyüme stratejisini yeniden değerlendirdiği ve ücret-savaşı taktiklerinden uzaklaşarak abone sayısını arttırmak için çalışacağı bildirilmiştir.

Birçok Avrupa pazarı gibi İsveç %100'ün üzerinde mobil yaygınlığa ve 6 şebeke işletmecisi ve mobil hizmetler sunan diğer şirketler ile oldukça rekabetçi bir mobil pazara sahiptir. Bir süredir, ARPU'ları üzerindeki fiyat rekabetinin etkilerini karşılamak için mobil işletmecileri veri hizmetleri üzerine yoğunlaştırmaya zorlayan, pazar olgunluğu ve rekabeti mobil çekirdek şebekeler için ücretleri aşağıya doğru itmektedir. Telia Sonera, bu sürecin yeteri kadar sürdüğüne karar vermiş ve 3G yatırımlarının geri dönüşünü sağlamak için taktik değiştirme kararına yönelmiştir. Şirket halihazırda, ayda 28.8 Dolara limitsiz 7,2 Mbps sunmaktadır. mobil pazarın yaklaşık %45'ine sahip Telia Sonera, mevcut paketlerin fiyatlarının artırılması riskini alabilecek durumdadır. Bununla beraber, işletmecinin paketlerini, müşterilerine eklemeler yapma opsiyonu veya kalite garantisi ile pazara sunarak, yeniden tasarlama olasılığı da mümkün görünmektedir.

Şekil : Mobil işletmecinin 2006-2007 mobil Pazar payı yüzdesi

2008'in sonuna kadar İsveç'te 3G abonelerinin 3.1 milyon olacağı ve toplam mobil pazarın hemen hemen %29'unu oluşturacağı tahmin edilmektedir. 2012'ye kadar ise abone sayısının 7.3 milyon olacağı ve mobil pazarın %56'sını oluşturacağı öngörülmektedir.

OECD ve Danimarka Bilim, Teknoloji ve Yenilik Bakanlığı “ICT’ler, çevre ve iklim değişikliği hakkında üst düzey bir konferans düzenleyecek

Danimarka Bilim, Teknoloji ve Yenilik Bakanlığı, iklim değişikliği ile mücadele etmek ve çevresel performansın geliştirilmesi için bilgi potansiyeli ve haberleşme teknolojileri hakkında 27-28 Mayıs 2009 tarihinde yapılacak olan bir üst düzey OECD konferansına misafirlik edecektir.

Bu kapsamda;

- düşük karbon ekonomisinin oluşturulması için yeni teknolojilerin gelişmesi ve yayılmasının gerekmekte olduğu,
- İlk olarak; iklim değişikliğini yumuşatmak amacıyla mevcut teknolojileri ve onların potansiyel havuzunu genişletmek, ikinci olarak; havayı kirletmeyen veya emisyonu azaltan yeni ortaya çıkacak teknolojilerin maliyetini azaltmak olduğu,
- İklim ile ilgili problemleri ve diğer çevresel tehditleri ele almak için araştırma, yenilik ve teknolojik gelişmeler ile ilgili uluslararası iş birliğinin kuvvetlendirilmesi gerektiği,

bu yüzden de, yeşil IT’ye odaklanmanın çok önemli olduğu belirtilmektedir.

Amaç, iklim değişikliği ve düzelmekte olan çevresel performans alanında ICT’lerin katkıları hakkında politika gündemini tartışmak ve ilerletmek için politika yapıcıları, iş temsilcilerini ve akademik uzmanları bir araya getirmektir.